

SVV-tutkijatapaaminen 18.-19.1.2013 Tampereella Käsiteltyjen tutkimusaiheiden kytkeytyminen SVV-ohjelmaan

Annika Turunen

Seminaariesitelmä: Miten aktiivista kansalaisuutta voi oppia?

Tutkimusintressini liittyy SVV-ohjelmaan siten, että haluan tutkia miten vapaa sivistystyö tukee aktiivista kansalaisuutta (jos tukee), eli pyrin osaltani selkeyttämään kuvaa vapaan sivistystyön toimijuudesta. Esitelmässäni hahmottelin alustavaa kartoitusta siitä, mitä demokratialla, kansalaisuudella ja kansalaisuuden oppimisella voidaan ymmärtää. Aktiivinen kansalaisuus tarjoaa vapaalle sivistystyölle kysymyksiä vapaudesta ja vastuusta, esim.: Käyttääkö vapaa sivistystyö vapauttaan poliittisesti aktiivisen kansalaisuuden tukemiseen? Onko vapaalla sivistystyöllä vastuu yrittää aktivoita niitä kansalaisia, jotka eivät koe aktiivista kansalaisuutta omakseen?

Aki Ojakangas

Seminaariesitelmä: Bourdieun kentäteoria kansanopistoon kohdistuvan tutkimuksen kehyksenä

SVV-perussopimuksessa todetaan: ”Tutkimushankkeen päätarkoituksena on kirkastaa vapaan sivistystyön toiminta-ajatus, toimintamenetelmät, merkitys ja toimijuus suhteessa sen muuttuvaan yhteiskunnallis-historialliseen kontekstiin. Tähän liittyen on tarkoitus myös analysoida hallinnon – ja sen välityksellä politiikan –, tutkimuksen ja vapaan sivistystyön toimijoiden keskinäissuhteita ja tuottaa ehdotuksia niiden kehittämiseksi. Hankkeen kolmas tarkoitus on luoda toimintamalleja vapaan sivistystyön tutkimuksen ja tieteellisen koulutuksen pitkäjänteiselle harjoittamiselle Suomessa”

Tutkimukseni kytkeytyy kansanopistokentän toimijoiden valtasuhteisiin sekä muutoksiin ammattiyhdistysliikkeen kansanopistomuotoisessa koulutuksessa. Kontekstini kytkeytyy vapaan sivistystyön historialliseen kehitykseen sekä kansanopistotoiminnan normatiivisen, strategisen sekä operatiivisen toiminnanohjauksen problematiikkaan. Analysoin kentän eri toimijoiden asemaa ja suhdetta kansanopistoon sekä sen toiminnan ehtojen ja rajojen määrittelemiseen. Tutkimus tuottaa uutta tietoa järjestösidonnaisen kansanopiston toiminnanohjauksesta sekä vapauden suhteesta toimintakenttään.

Heidi Luukkainen

Seminaariesitelmä: Sulautuva opetus kansanopistojen opetuksen kehittämisessä

Sivistystyön vapaus ja vastuu hankkeen kuvauksessa todetaan, että tutkimustietoa tarvittaisiin toimintaympäristöjen muutoksista syntyviin kehittämistarpeisiin vastaamiseen sekä tarpeesta puolustaa ja legitimoida toimintaa koulutuspoliittisessa keskustelussa ja kamppailussa julkisista resursseista. Kolmantena syynä nähdään tarve tarkastella kriittisesti omaa työtä ja siihen vaikuttavia tekijöitä. (Heikkinen ja Teräsahde 2011.)

Toimintaympäristön muutos edellyttää kansanopistoilta uudenlaisten opetusmuotojen soveltamista ja kehittämistä. Tähän haasteeseen pyrin osaltani vastaamaan tutkimuksessani ”Tietotekniikan hyväksikäyttö kansanopistojen koulutuksen kehittämisessä”.

Tutkimuksessa selvitetään kansanopistojen nykyistä toimintakulttuuria peilaten sitä opistojen historiallisiin taustoihin sekä rehtoreiden ja opettajien muutoshalukkuuteen ja –valmiuksiin pedagogisten ratkaisujen osalta. Näin kyseeseen tulee rehtoreiden ja opettajien oman toiminnan kriittinen tarkastelu. Tutkimuksen tavoitteena on myös kehittää opistojen vapaan sivistystyön koulutukseen soveltuva malli sulautuvan opetuksen toteuttamiseksi, jolloin tutkimus osaltaan vastaisi SVV-tutkimushankkeen kehittämistarpeisiin.